

**Comitetul European
al Regiunilor**

**Rolul autorităților locale și
regionale
în punerea în aplicare
a Fondului european pentru
investiții strategice (FEIS):
oportunități și provocări**

Sinteză

**Prezenta sinteză a fost elaborată de către Secretariatul General al CoR,
Unitatea C2, și se bazează pe studiul**

**„Rolul autorităților locale și regionale în punerea în aplicare
a Fondului european pentru investiții strategice (FEIS):
oportunități și provocări”**

**elaborat de Michele Alessandrini, François Levarlet, Paul Negrila,
Paola Le Moglie, Andrea Bucci, Pietro Celotti (t33),
Ursula Mollay (ÖIR) și Jacek Kotrasiński.**

Acesta nu reprezintă poziția oficială a Comitetului Regiunilor.

Informații suplimentare privind Uniunea Europeană și Comitetul Regiunilor puteți găsi la adresele <http://www.europa.eu> și, respectiv, <http://www.cor.europa.eu>.

Varianta integrală a studiului „*Rolul autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Fondului european pentru investiții strategice (FEIS): oportunități și provocări*” este disponibilă în limba engleză, la adresa: <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© Uniunea Europeană, 2017

Reproducerea parțială este permisă, cu condiția menționării explicite a sursei.

Sinteză

Raportul analizează participarea autorităților locale și regionale (ALR) la conceperea, punerea în aplicare și gestionarea proiectelor finanțate prin Fondul european pentru investiții strategice (FEIS). El se bazează pe:

- o **prezentare cantitativă și descriptivă** a celor mai recente date disponibile cu privire la proiectele FEIS pe sectoare, repartizare geografică și volum de investiții. De asemenea, raportul evaluează amploarea proiectelor (la nivel local/regional, național, transnațional) și trece în revistă gradul de participare a autorităților locale și regionale.
- cinci studii de caz care evidențiază diversele **provocări, învățămintele trase și recomandările principale** referitoare la gestionarea finanțărilor FEIS pentru ALR. Aceste studii de caz se referă la:
 - o unitate de asistență medicală în localitatea Torun (PL)
 - un program de renovare urbană în Lisabona (PT)
 - un program de sprijinire a IMM-urilor în 7 landuri germane (DE)
 - un fond de investiții pentru proiecte legate de „a treia revoluție industrială” în regiunea Nord-Pas de Calais (FR)
 - un proiect de transport al gazelor în regiunile Marche și Abruzzo (IT)

Date esențiale, actualizate în mai 2017, arată că:

- valoarea totală a investițiilor în proiectele aprobate în cadrul FEIS este de 36,9 miliarde EUR;
- în termeni de investiție totală, FEIS a mobilizat 194 miliarde EUR, adică 62% din ținta de 315 miliarde EUR pentru sfârșitul anului 2018;
- proiectele finanțate prin FEIS se concentrează în principal în statele UE-15: cei mai mari beneficiari sunt Franța, Italia, Spania și Germania;
- proiectele implementate la nivel local/regional reprezintă 35% din proiectele finanțate și semnate de Banca Europeană de Investiții (BEI), iar cele reprezentate de nivelurile național și transnațional 37% și, respectiv, 35% din proiectele finanțate și semnate de BEI și 82% și, respectiv, 11% de Fondul European de Investiții (FEI);

- proiectele transnaționale reprezintă procentul cel mai ridicat al investițiilor totale mobilizate cu finanțare FEIS (5,4), urmate de cele naționale (3,3) și apoi de proiectele locale/regionale (2,8);
- autoritățile locale și regionale participă la 23% din proiectele FEIS finanțate și semnate de BEI și la 4% din proiectele FEIS finanțate de FEI;
- în medie, proiectele care implică autoritățile locale și regionale au un nivel mai mare de finanțare din FEIS decât cele care la care ALR nu participă;
- 29% din resursele FEIS sunt utilizate pentru sprijinirea IMM-urilor, 25% în proiecte din domeniul energiei, iar 20% în activități de cercetare, dezvoltare și inovare; alte investiții sunt repartizate între celelalte sectoare;
- proiectele din sectorul transporturilor prezintă cea mai mare medie de finanțare prin FEIS – 135 milioane EUR, în timp ce energia prezintă cel mai mare volum de investiții mobilizate (în medie, 544 milioane EUR).

Din cele cinci studii de caz rezultă următoarele **provocări-cheie** pentru autoritățile locale și regionale implicate în proiectele FEIS, care pot fi regrupate în patru mari categorii:

A) atitudine culturală:

- ALR consideră că instrumentele financiare sunt complexe;
- ALR preferă să evite proiectele cu un grad de risc mai ridicat;

B) competențe și capacitate tehnică:

- chiar și ALR bine structurate nu dispun totdeauna de cunoștințele necesare privind cerințele legale și financiare sau de destulă expertiză specifică pentru a cere finanțare prin FEIS;

C) complexitate intrinsecă în gestionarea finanțării prin FEIS:

- procedura de prezentare a cererii și de redactare a contractului poate fi complexă, cu eforturi și costuri administrative ridicate, ca și raportarea ulterioară;

- în anumite cazuri (de exemplu, mediul), normele de eligibilitate ar putea fi prea stricte. Finanțarea oferită de FEIS este direcționată către proiecte inovatoare, în timp ce, uneori, întreaga strategie poate fi considerată inovatoare, mai degrabă decât proiectele individuale;
- complexitatea procedurilor pentru ALR responsabile de gestionarea fondurilor poate cauza probleme, ca și procedura de selecție a administratorului fondului.

D) condiții determinate de context:

- complexitatea reglementărilor naționale poate îngreuna planificarea și implementarea proiectelor.

În plus, studiile de caz au evidențiat câțiva importanți **factori de succes și învățăminte trase** pentru gestionarea acestor provocări și pentru utilizarea eficientă a FEIS:

A) rolul strategic al FEIS în abordarea neajunsurilor pieței sau a situațiilor de investiții sub nivelul optim:

- sprijinul financiar din partea FEIS este considerat esențial pentru punerea în aplicare eficientă a proiectelor cu risc mai ridicat;

B) planificarea eficientă pe termen lung:

- adoptarea și punerea în aplicare a unei politici de dezvoltare coerente, sprijinită de o viziune pe termen lung;
- un program integrat pe termen lung de investiții în infrastructură poate rezolva probleme sociale mult mai complexe decât proiectele concentrate pe un singur aspect.

C) guvernanta eficientă:

- o structură de guvernanta clară și eficientă, cu planificarea dinamică și gestionarea riguroasă a strategiei;
- implicarea părților interesate pentru a obține sprijin politic și o conștiință politică partajată;

D) know-how în instrumente financiare:

- experiență anterioară în utilizarea instrumentelor financiare;
- sprijinul oferit de BEI autorităților locale și regionale;
- prezența unui intermediar financiar intern.

În sfârșit, pentru a consolida gestionarea finanțării FEIS și a ameliora eficiența acestora, studiile de caz scot în evidență următoarele **recomandări-cheie**:

A) atitudini culturale:

- activități generale de sensibilizare;
- diseminarea exemplilor de succes ale ALR.

B) competențe și capacitate tehnică:

- inițiative specifice de informare și formare pentru ALR;
- sprijin din partea nivelului național pentru pregătirea cererilor.

C) complexitate intrinsecă în gestionarea finanțării prin FEIS:

- îmbunătățirea luării în considerare a cadrelor naționale;
- mai multă flexibilitate în cerințele de finanțare;
- simplificarea normelor în materie de raportare și eligibilitate.
